

DOM

afsagt den 24. september 2015 af Vestre Landsrets 7. afdeling (dommerne Esben Hvam, Vogter og Annette Dellgren) i ankesag

V.L. B-

K

(advokat Eivind Einersen, København)

mod

Forsikring

(advokat Jens Andersen-Møller, Aarhus)

Retten i Kolding har den 16. september 2013 afsagt dom i 1. instans

Påstande

For landsretten har appellanten, K, principalt nedlagt påstand om, at

- 1) indstævnte, Forsikring, skal anerkende, at police 5686185 dækker K's erstatningskrav efter ulykken den 23. maj 2009, og at
- 2) Forsikring skal anerkende, at K's erstatningskrav ikke er forældet, og subsidiært, at
 - 1) Forsikring, skal anerkende, at police 5686185 dækker K's erstatningskrav vedrørende men og erhvervsevnetab efter ulykken den 23. maj 2009, og at
 - 2) Forsikring skal anerkende, at K's erstatningskrav vedrørende men og erhvervsevnetab ikke er forældet.

Forsikring har nedlagt påstand om afvisning, subsidiært stadfæstelse.

Landsretten har den 27. november 2013 besluttet, at nogle i ankestævningen indeholdte nye påstande 3) og 4) om henholdsvis betaling af 716.700 kr. og om hjemvisning ikke til-lades fremsat.

Supplerende sagsfremstilling

I brev af 15. maj 2012 fra advokat B til Forsikring er blandt andet anført:

”...

I forlængelse af tidligere korrespondance i ovennævnte sag foreligger der endnu ikke en afgørelse/vurdering fra Arbejdsstyrelsen.

Jeg bekræfter for god ordens skyld, at De efter den seneste udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste i 2010 afventer Arbejdsskadestyrelsens vurdering, således som De også har meddelt den 29. juli 2011.

Der indtræder således ikke forældelse i forhold til nogen af erstatningspos-terne overhovedet hverken tabt arbejdsfortjeneste, svie- og smertegodtgør-relse, méngodtgørelse eller erhvervsevnetab.

Sagen er således åben i sin helhed, indtil Arbejdsskadestyrelsens vurdering foreligger.

...”

Forsikring & Pension har i brev af 29. august 2014 til brug for en anden sag svaret følgen-de:

”Svar i resposumsag 5.1-3506

Ved brev af 23. juni 2014 har du anmodet Forsikring & Pension om at be-svare, hvorvidt det er branchens generelle holdning, at en personskadesag, der forelægges for Arbejdsskadestyrelsen af forsikringsselskabet med hen-blik på at vurdere mén og erhvervsevnetab ikke forældes, mens Arbejdsska-destyrelsens vurdering afventes.

Hermed følger resposumudvalgets svar.

Svar

Indhentelse af en vejledende udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen i en per-sonskadesag afbryder ikke forældelsen, jf. forældelseslovens § 21, stk. 2.

Såfremt forsikringsselskabet selv eller en af parterne efter aftale med den anden part vælger at indbringe sagen for Arbejdsskadestyrelsen, er det bran-chens generelle opfattelse, at dette som udgangspunkt betragtes som en for-handling mellem skadelidte og selskabet, som kan suspendere forældelse

i.h.t. forældelsesloves § 21, stk. 5.

Det følger heraf, at forældelse i den nævnte situation som udgangspunkt ikke indtræder, mens Arbejdsskadestyrelsens vurdering afventes. Hvilket dog alene gælder for de krav, som vurderingen indhentes for."

Til brug for landsrettens behandling af sagen er der indhentet en udtalelse fra Forsikring & Pension, der i et brev af 6. marts 2015 har besvaret nogle spørgsmål således:

"Svar på responsumsag 5.1-3515

Ved brev af 30.- januar 2015 har du anmodet Forsikring & pension om besvarelse af spørgetema med spørgsmål A-H i sagen K
gård mod Forsikring – jeres j.nr.

Spørgsmål A relaterer sig direkte til responsumudvalgets udtalelse i responsumsag 5.1-3506:

"Såfremt forsikringsselskabet eller en af parterne efter aftale med den anden part vælger at indbringe sagen for Arbejdsskadestyrelsen, er det branchens generelle opfattelse, at dette som udgangspunkt betragtes som en forhandling mellem skadelidte og selskabet, som kan suspendere forældelse i.h.t. forældelseslovens § 21, stk. 5."

Spørgsmål A

Skal udtalelsen forstås således, at der som udgangspunkt altid sker suspension af forældelsesfristen, når et forsikringsselskab forelægger en erstatningssag for Arbejdsskadestyrelsen i medfør af erstatningsansvarslovens § 10?

Svar på spørgsmål A

Nej. Men en forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen indgår som et element i vurderingen af, om der foregår en forhandling.

Spørgsmål B

Er der Forsikring & Pensions opfattelse, at praksis efter 1908-loven i branchen fortsat anvendes ved selskabernes anvendelse af reglen i forældelseslovens § 21, stk. 5, således at branchekutymen i sager om forhandling er uændret efter ikrafttræden af forældelsesloven?

Spørgsmål C

Såfremt spørgsmål B besvares benægtende, bedes Forsikring & Pension præcisere, hvorledes branchens praksis for anvendelse af forældelseslovens § 21, stk. 5 adskiller sig fra branchens praksis efter 1908-loven.

Svar på spørgsmål B og C

De grundlæggende elementer i vurderingen af, hvornår der foregår forhand-

ling, er uændret efter ikrafttrædelsen af den gældende forældelseslov.

Spørgsmål D

Er der efter Forsikring & Pensions opfattelse særlige branchekutymen for, hvornår der pågår sådanne "egentlige forhandlinger", som er tilstrækkelige til midlertidig at afbryde forældelsesfristen?

Det ønskes herunder oplyst, om det er sædvanligt i branchen, at forhandlinger alene betragtes som "egentlige forhandlinger", såfremt disse forhandlinger vedrører bestemte krav.

Svar på spørgsmål D

Nej. Der er altid tale om en konkret vurdering af sagsforløbet og kommunikationen mellem parterne.

Spørgsmål E

Er det Forsikring & Pensions opfattelse, at den blotte iværksættelse af undersøgelseshandlinger med henblik på at belyse et muligt erstatningskrav i sig selv udgør et tilstrækkeligt grundlag for at bringe reglen i forældelseslovens § 21, stk. 5 i anvendelse.

Det bemærkes, at der ikke med undersøgelseshandlinger henvises til de i forældelseslovens § 21, stk. 1-3 nævnte situationer.

Svar på spørgsmål E

Nej. Undersøgelseshandlinger betyder ikke nødvendigvis, at der er indledt forhandlinger i.h.t. lovens § 21, stk. 5.

Spørgsmål F

Har det efter Forsikring & Pensions opfattelse betydning for anvendelse af forældelseslovens § 21, stk. 5 i tilfælde, hvor én af parterne har anmodet Arbejdsskadestyrelsen om en udtalelse efter erstatningsansvarslovens § 10, om dette sker med eller uden aftale med den anden part?

Svar på spørgsmål F

Ja. Hvis forelæggelsen f.eks. ikke er aftalt med eller godkendt af selskabet, vil forelæggelsen i sig selv ikke af selskabet blive betragtet som en forhandling.

Spørgsmål G

Er det efter Forsikring & Pensions opfattelse kutyme i branchen, at en indbringelse for Arbejdsskadestyrelsen anses for en sagkyndig vurdering svarende til de i forældelseslovens § 21, stk. 3, indeholdte erklæringer fra private klagenævn, ankenævn eller lignende?

Det ønskes i tilknytning hertil oplyst, hvordan selskaberne afgrænser forældelseslovens § 21, stk. 5, om forhandlinger over for § 21, stk. 3, om indbringelse for klagenævn, herunder hvilken betydning § 21, stk. 3, har for

selskabernes anvendelse af § 21, stk. 5.

Svar på spørgsmål G

Nej. Indbringelse for klagenævn i.h.t. forældelseslovens § 21, stk. 3 har efter udvalgets opfattelse i øvrigt ingen sammenhæng med § 21, stk. 5, da der er tale om to selvstændige grundlag for suspension.

Spørgsmål H

Er der i lyset af Forsikring & Pensions besvarelse af ovennævnte spørgsmål en branchekutyme for, at et forsikringsselskabs forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen med tilskadekomnes viden i sig selv medfører, at denne indrømmes en tillægsfrist efter forældelseslovens § 21, stk. 5?

Svar på spørgsmål H

Nej. En eventuel tillægsfrist er betinget af suspension. Se svar på spørgsmål A.”

Procedure m.v.

Parterne har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med deres anbringender for byretten og deres påstandsdokumenter for landsretten. K har gjort gældende, at forældelsesfristen ikke kan være indtrådt før den 6. juli 2013. For- sikring A/S har påstået dette anbringende afvist som nyt.

Landsretten finder, at anbringendet er indeholdt i de anbringender, som K tidligere har gjort gældende.

Landsrettens begrundelse og resultat

Højesteret har i dom af 10. april 2015 (UfR 2015.2445 H) anført, at skadevolder som udgangspunkt må anses for stiltiende at have accepteret en udskydelse – en foreløbig afbrydelse – af forældelsen, hvis skadevolder (eller skadelidte efter aftale med skadevolder) har anmodet Arbejdsskadestyrelsen om en udtalelse i henhold til erstatningsansvarslovens § 10. Det skyldes, at skadelidte i denne situation som udgangspunkt har føje til at antage, at parterne, når Arbejdsskadestyrelsens udtalelse foreligger, kan nå frem til en forligsmæssig løsning uden anlæg af retssag. Den foreløbige afbrydelse vedrører kun de krav, som forelæggelsen for Arbejdsskadestyrelsen angår.

Forsikring . udbetalte i april 2010 erstatning for svie og smerte og tabt ar-

bejdsfortjeneste. Den 7. juli 2010 afslog selskabet at udbetale godtgørelse for varigt men og tab af erhvervsevne. Selskabet tilkendegav i den forbindelse, at man anså "sagen for afsluttet". Forsikring har siden afvist yderligere krav vedrørende svie og smerte, tabt arbejdsfortjeneste, varigt men og tabt erhvervsevne.

Det lægges endvidere til grund, at Forsikring uanset, at kravene løbende var blevet afvist, den 25. august 2010 underrettede K advokat om, at man havde forelagt sagen for Arbejdsskadestyrelsen. Selskabet anførte endvidere, at når "vi har modtaget den vejledende udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen vil vi se på jeres krav om yderligere svie og smerte og tabt arbejdsfortjeneste". Selskabet anmodede styrelsen om en udtalelse om mengrad og erhvervsevnetabsprocent under særligt hensyn til årsagssammenhæng, forud bestående lidelser og efterfølgende uheld. Forsikring har yderligere i brev af 29. juli 2011 tilkendegivet, at man afventer vurderingen fra Arbejdsskadesstyrelsen.

Arbejdsskadestyrelsens udtalelse forelå den 13. juni 2012 og angik såvel men som tabt erhvervsevne.

På baggrund af det, der er anført af Højesteret i dommen af 10. april 2015, Forsikring anerkendelse af erstatningspligten den 22. juni 2009, forelæggelsen for Arbejdsskadestyrelsen og Forsikring tilkendegivelse om, at man vil se på kravene om yderligere erstatning for svie og smerte og tabt arbejdsfortjeneste, når man har modtaget den vejledende udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen og i øvrigt afventer styrelsens udtalelse, har Forsikring givet K og dennes advokat føje til at antage, at parterne kunne opnå en forligsmæssig løsning vedrørende alle kravene uden sagsanlæg, når Arbejdsskadestyrelsens udtalelse forelå. Der er ikke grundlag for at antage, at Forsikring alene har stillet i udsigt, at selskabet ville indlede en sagsbehandling, hvis der fremkom nye oplysninger i forbindelse med Arbejdsskadestyrelsens udtalelse. Forældelsen har derfor foreløbigt været afbrudt, jf. forældelseslovens § 21, stk. 5. Forældelse kan herefter tidligst være indtrådt 1 år efter det tidspunkt, hvor Forsikring må anses for at have forholdt sig til Arbejdsskadestyrelsens udtalelse, og at der herefter ikke var forhandlingsmuligheder.

Forsikring har ved brevet af 6. juli 2012 tilkendegivet, at kravene afvises som forældede. Selskabets tilsagn om at genoverveje alle kravene er herefter definitivt

kaldt tilbage, og forældelse kan tidligst være indtrådt et år senere. Retssagen om, hvorvidt der er indtrådt forældelse, er anlagt, og en påstand svarende til K
principale påstand 1 er nedlagt inden da. Landsretten tager herefter K
degårds principale påstande til følge som nedenfor bestemt, idet bemærkes, at erstatnings-
pligten i øvrigt er anerkendt den 22. juni 2009.

Der er herefter ikke noget grundlag for at tage Forsikring afvisningspåstand
til følge. Anerkendelsespåstandene i denne sag og en senere fuldbyrdelsessag angår grund-
laget for fordringen og udgør et hele, og denne retssag skyldes, at Forsikring
uberettiget har indtaget det standpunkt, at alle yderligere krav var forældede allerede den
23. maj 2012.

Efter sagens udfald sammenholdt med parternes påstande skal Forsikring
betale sagsomkostninger for begge retter til K med i alt 146.060
kr. Beløbet omfatter 26.060 kr. til retsafgift, og 120.000 kr. til udgifter til advokatbistand.

Beløbet til dækning af udgifter til advokatbistand er inkl. moms. Landsretten har ved fast-
sættelsen af beløbet lagt vægt på sagens økonomiske værdi og dens omfang, herunder at
sagen alene har omfattet spørgsmålet om forældelse.

Th i k e n d e s f o r r e t:

Forsikring skal anerkende, at police 5686185 dækker K
erstatningskrav efter ulykken den 23. maj 2009.

Forsikring skal anerkende, at K erstatningskrav
ikke er forældet.

Forsikring skal betale sagens omkostninger for begge retter til K
med 146.060 kr.

De idømte sagsomkostninger skal betales inden 14 dage og forrentes efter rentelovens § 8
a.

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 24. september 2015

Annette Madsbøll

retssekretær



Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 16. september 2013 i sag nr. BS

K

mod

Forsikring

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag drejer sig om, hvorvidt sagsøgerens, K, eventuelle krav på erstatning fra sagsøgte, Forsikring, er forældet. I den forbindelse skal retten tillige tage stilling til, om sagsøgerens ændrede påstand af 24. juni 2013 er fremkommet rettidigt og kan tillades fremsat.

Den 1. november 2012 indleverede sagsøgeren, K, en stævning mod sagsøgte, Forsikring, med følgende påstand:

' Forsikring dømmes til at anerkende, at sagsøgers erstatningskrav efter trafikulykken den 23. maj 2009 overfor Forsikring i henhold til police 5686185, ikke er forældet'

Sagsøgte nedlagde i svarskriftet af 23. januar 2013 påstand om afvisning, subsidiært frifindelse, og anførte til støtte for afvisningspåstanden, at sagsøger savner den retlige interesse i prøvelse af den nedlagte ikke klare påstand. Til støtte for frifindelsespåstanden blev der herudover gjort gældende, at et eventuelt krav er forældet efter forældelsesloven, idet der er hengået mere end 3 år fra skaden indtraf den 23. maj 2009 til retssag blev anlagt. Det blev samtidigt bestridt, at der er grundlag for at indrømme sagsøger en tillægsfrist efter forældelseslovens § 21, stk.2. og stk. 5, ligesom det blev bestridt, at der foreligger forhold, der kan bevirke en udskydelse af forældelsesfristens udløb efter forsikringsaftalelovens § 29.

I replik af 6. februar 2013 omformulerede sagsøgeren påstanden, der herefter var følgende:

" Sagsøgte dømmes til at anerkende, at sagsøgers erstatningskrav efter trafikulykken den 23. maj 2009 overfor Forsikring, som behandles under skadenummer 1102-5686185 -2, ikke er forældet"

I duplikken af 22. februar 2013 fastholdt sagsøgte det i svarskriftet anførte, og fastholdt , at det ikke er dokumenteret, at der er indledt forhandlinger, og at forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen er ikke udtryk herfor.

I et retsmøde den 7. marts 2013 blev sagen berammet til hovedforhandling, til foretagelse den 19. august 2013, og det blev samtidigt bestemt, at sagens forberedelse sluttede den 24. juni 2013

I processkrift af 11. marts 2013 fastholdt sagsøgerens advokat de nedlagte påstande og anbringender, og det blev præciseret at der var bibragt sagsøger en berettiget forventning om, at sagsøgte ikke ville gøre forældelse gældende, da denne har forelagt sagen for Arbejdsskadestyrelsen og har betalt for forelæggelsen og for den speciallægeerklæring , der blev ønsket af Arbejdsskadestyrelsen og har meddelt , at man afventer Arbejdsskadestyrelsens vejledende udtalelse.

Ved brev af 24. juni 2013 fremsendte sagsøgerens advokat påstandsdokument til retten med oplysning om, at det samtidigt blev fremsendt til modpartens advokat. Brevet blev tillige sendt pr mail til retten, men ikke til modpartens advokat. Mailen blev modtaget i retten den 24. juni 2013 kl. 1445 og pr post den 25. juni 2013. Modpartens advokat modtog først påstandsdokumentet pr post den 25. juni 2013.

Sagsøgeren har heri ændret påstanden, der nu er sålydende:

1.

Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøgtes police 5686185 dækker sagsøgers erstatningskrav efter trafikulykken den 23. maj 2009

2.

Sagsøgte tilpligtes at anerkende , at sagsøgers erstatningskrav ikke er forældet.

Sagsøgte protesterede over denne nye påstand , der først er modtaget af sagsøgte efter forberedelsens slutning .

Det er aftalt mellem parterne , at retten i dommen tager stilling til , om sagsøgerens ændrede påstand tillades .

Der er nedenfor i forbindelse med rettens afgørelse af dette spørgsmål redegjort for parternes synspunkter herom .

Sagsøgeren har nedlagt påstand i overensstemmelse med den ændrede påstand af 24. juni 2013.

Sagsøgte har nedlagt påstand om afvisning, subsidiært frifindelse.

Oplysningerne i sagen

Den 23. maj 2009 kom K (i det følgende kaldt skadelidte) til skade ved en soloulykke og anmeldte skaden til Forsikring (i det følgende kaldet forsikringsselskabet) , der ved brev af 22. juni 2009 (bilag 1) anerkendte, at han havde krav på erstatning over den hos selskabet tegnede førerpladsforsikring efter reglerne i Erstatningsansvarsloven.

Forsikringsselskabet bekræftede ved brev af 16.april 2010 overfor advokat B, der i marts 2010 var indtrådt i sagen som advokat for sagsøgeren, at man ville betale rimelige advokatudgifter. Sagsøgeren har siden været bistået af advokaten, der har forestået og modtaget kopi af al korrespondance med forsikringsselskabet og andre i forbindelse med sagen.

Der blev i april 2010 udbetalt erstatning for svie og smerte og tabt arbejdsfortjeneste, og forsikringsselskabet sendte samtidig en anmodning til neurolog Einar Bech om at undersøge sagsøgeren og udarbejde en speciallægeerklæring, som kan anvendes ved vurderingen af de varige følger, uheldet har medført.

Ved brev af 7. juli 2010 (bilag 5) meddelte forsikringsselskabet skadelidtes advokat, at man efter at lægekonsulenten havde vurderet erklæringen fra neurologen ikke kunne udbetalte godtgørelse for varigt men, da man vurderede mengraden til mindre end 5%, ligesom man ikke fandt at erhversevnen var nedsat med mindst 15%, hvorfor skadelidte ikke havde krav på erstatning for tab af erhvervsevne, ligesom man ikke kunne imødekomme skadelidtes krav om yderligere tabt arbejdsfortjeneste, hvorfor man anså sagen for afsluttet.

Ved brev af 20. juli 2010 (bilag 6) anmodede advokat B forsikringsselskabet om at fremsende sagen til Arbejdsskadestyrelsen med henblik på en vejledende udtalelse om men og erhvervsevnetab i medfør af erstatningsansvarslovens § 10 . Samtidigt blev det meddelt, at skadelidte under ingen omstændigheder var enig i forsikringsselskabets vurdering af hans sag. Videre blev det anført, at der under alle omstændigheder fortsat ville forekomme tabt arbejdsfortjeneste, og advokaten anførte til slut i brevet : " Jeg beder dem bekræfte, at De revurderer Deres vurdering om udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste"

Ved brev af 17. august 2010 fremsendte advokaten yderligere oplysninger blandet andet at skadelidte var blevet tilkendt og bevilget revalidering af kommunen . Der blev medsendt flere oplysninger herunder speciallægeerklæring, og det blev fastholdt at skadelidte har tabt arbejdsfortjeneste samt krav på mengodtgørelse og svie og smertegodtgørelse. Til slut i brevet er anført:

" Jeg beder Dem fremsende sagen til Arbejdsskadestyrelsen, og tilstille mig kopi af Deres fremsendelsesbrev til Arbejdsskadestyrelsen. Deres omgående

besvarelse af nærværende henvendelse imødeses"

Ved brev af 25. august 2010 fremsendte forsikringsselskabet til advokat B kopi af forelæggelsesbrevet i henhold til erstatningsansvarslovens § 10 for Arbejdsskadestyrelsen af samme dato. I brevet er endvidere bla. anført følgende:

"Vi har noteret os at K er sygemeldt hos kommunen. På baggrund af vores vurdering i vores brev af 7. juli 2010 er vi af den opfattelse, at dette ikke skyldes det aktuelle uheld. Når vi har modtaget den vejledende udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen vil vi se på jeres krav om yderligere svie og smerte og tabt arbejdsfortjeneste."

Ved brev af 19. november 2010 til parterne anmodede Arbejdsskadestyrelsen om at skadelidte blev undersøgt af en speciallæge i ortopædisk kirurgi, og anbefalede, at man valgte denne i samråd, hvilket skete, hvorefter forsikringsselskabet anmodede speciallægen om at indkalde skadelidte til en undersøgelse, ligesom man betalte for denne. Speciallægeerklæringen blev fremsendt til forsikringsselskabet den 20. marts 2011, og derfra vider sendt til Arbejdsskadestyrelsen.

Ved brev af 29. juli 2011 svarede forsikringsselskabet advokat B på dennes breve efter fremkomsten af speciallægeerklæringen. I brevet er bla. anført: "Vedrørende kravet om yderligere tabt arbejdsfortjeneste fastholder vi vores tidligere vurdering og afventer vurderingen fra Arbejdsskadestyrelsen."

Ved brev af 3. august 2011 skrev advokat B således til forsikringsselskabet: "I ovennævnte sag har jeg modtaget Deres brev af 29. juli 2011. Sagen afventer nu i sin helhed Arbejdsskadestyrelsens vurdering"

Arbejdsskadestyrelsens vurdering forelå den 13. juni 2012 og blev sendt til parterne samtidigt. Mengraderen blev vurderet til 15% og erhvervsevnetabet er vurderet til midlertidigt mindre end 15 %. Det fremgik af afgørelsen at man vurderede den erhvervsmæssige situation for uafklaret.

Ved brev af 6. juli 2012 skrev forsikringsselskabet således til advokat Jensen:

"Med henvisning til jeres brev af 15. maj 2012 kan vi oplyse at sagen efter vores vurdering er forældet pr. 23. maj 2012 efter FÆL § 3.

Det fremgår ikke af sagen at vi har aftalt suspension af forældelse, og vi mener ikke at en forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen i henhold til EAL § 10 er omfattet af FÆL § 21,2.

For at anvende tillægsfristen i FÆL § 21,5 bør dette aftales udtrykkeligt mellem parterne, dette mener vi ikke er tilfældet, da der hverken er aftalt suspension eller indledt forhandlinger."

Ved brev af 1. august 2012 udtrykte advokat B sin forundring over at

forsikringsselskabet nu gør gældende, at der er indtrådt forældelse, og anførte blandt andet, at det har været tilkendegivet, at man ville afvente Arbejdsskadestyrelsens vurdering, ligesom det var opfattelsen at der foregik forhandling..

Stævning i sagen er indleveret den 1. november 2012.

K har forklaret, at han kom til skade i forbindelse med en trafikulykke, der var en eneulykke, og forsikringsselskabet anerkendte erstatningsansvaret. Forsikringsselskabet startede med at give ham erstatning for svie og smerte som han husker det. Senere sender forsikringsselskabet ham til en speciallægeundersøgelse ved en neurolog i Viborg. Han havde kraftnedsættelse i venstre arm. I første omgang fik han erstatning for svie og smerte og tabt arbejdsfortjeneste. Han blev senere orienteret om, at sagen var fremsendt til arbejdsskadestyrelsen og gik ud fra, at selskabet ville tage stilling, når arbejdsskadestyrelsens afgørelse forelå. De sendte også efterfølgende papirer ind til sagsøgte om yderligere krav, og sagsøgte sagde, at man ville afvente arbejdsskadestyrelsen, som han husker det. Det kom meget bag på ham, da de efterfølgende pludselig sagde, at kravet var forældet. Han havde ikke indtryk af, at de krævede flere oplysninger. Han har dog ikke selv været i kontakt med forsikringsselskabet, efter han fik advokat på, og har stedse fået alle oplysninger og rådgivning via advokaten, hvilken han må henholde sig til.

Parternes synspunkter

Parterne har i deres påstandsdokumenter redegjort for deres synspunkter og har under hovedforhandlingen frafaldet nogle af disse. Nedenfor er alene gengivet de synspunkter, der ikke er frafaldet.

Sagsøgeren har heri gjort gældende, at

"sagsøgers krav ikke er forældet, idet der foreligger en forhandlingssituation,

sagsøgte stiltiende har givet afkald på at påberåbe sig forældelse ved at forelægge sagen for Arbejdsskadestyrelsen og betale herfor samt afholde udgifterne i forbindelse med oplysning af sagen overfor Arbejdsskadestyrelsen, indhentelse af speciallægeerklæring med videre,

sagsøger har haft en berettiget forventning om, at tidspunktet for forældelse er udskudt som følge af sagsøgtes håndtering af sagen,

det har været almindeligt anerkendt ved håndtering af erstatningssager, at forældelsen bliver udskudt til 1 år efter Arbejdsskadestyrelsens vurdering/afgørelse forelå, hvis forelæggelsen til Arbejdsskadestyrelsen blev foretaget af forsikringsselskabet, som skulle betale erstatning,

sagsøgte har anerkendt erstatningspligten, jf. bilag 1."

Sagsøgte har heri gjort gældende,

" at sagsøger savner den retlige interesse i prøvelse af den nedlagte ikke klare påstand, hvortil bemærkes, at påstanden end ikke er egnet til at afbryde forældelse, idet en imødekommelse af påstanden ikke konstituerer en ret for sagsøger.

For så vidt angår frifindelsespåstanden, henvises principalt til det ad afvisningspåstanden anførte.

Det gøres subsidiært gældende, at et eventuelt krav er forældet efter forældelsesloven, idet der er hengået mere end 3 år, fra skaden indtraf den 23. maj 2009 og til sagsøgers anlæg af sag, antagelig 1. november 2012.

Det bestrides, at der er grundlag for at indrømme sagsøger en tillægsfrist efter forældelseslovens § 21, stk. 5. Sagsøger har ikke godtgjort, at der er indledt "forhandlinger om fordringen".

Sagsøgte har i brev af 7. juli 2010 (bilag 5) klart afvist at betale yderligere erstatning, og efterkommelse af sagsøgers advokats krav i brev af 20. juli 2010 om forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen (bilag 6) er ikke udtryk for, at der er indledt et forhandlingsforløb, men alene at sagsøgte har opfyldt sin forpligtelse til ved påkrav at gennemføre en sådan forelæggelse.

Forelæggelsen er således ikke indgået som et led i et forhandlingsforløb mellem parterne, og ikke på nogen måde udtryk for en sådan grad af imødekommelse, at der for sagsøger måtte forventes at være en rimelig udsigt til, at parterne kunne opnå en forligsmæssig løsning.

Det bemærkes, at det antages at være i strid med god forsikringsskik, såfremt et forsikringsselskab afviser at betale for en forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen, medmindre en sådan udtalelse må anses for at være overflødig."

Parternes advokater har i det væsentligste procederet i overensstemmelse med påstandsdokumentet.

Forsikringsselskabets advokat har yderligere gjort gældende, at den ændrede påstand af 24. juni 2013 ikke konstituerer nogen ret, man ikke har i forvejen.

Rettens begrundelse og afgørelse

Vedrørende ændring af sagsøgerens påstand ved processkrift af 24. juni

2013 :

Processkriftet indeholdende den ændrede formulering af påstanden er modtaget i retten den 24. juni 2013 og efterfølgende pr brev den 25. juni 2013.

Sagsøgeren har anført at processkriftet med den ændrede formulering er indleveret rettidigt , idet den er indleveret til retten pr mail den 24. juni 2013 og pr. brev modtaget i retten den 25. juni 2013, hvor sagsøgte samtidig modtog denne.

Sagsøgte har anført at sagsøgeren ikke har indleveret processkriftet inden forberedelsen slutning , idet det fremgår af retsplejelovens bestemmelser om processkrifter , at kopi af processkrift samtidigt med fremsendelse til retten skal sendes til modparten, og dette er ikke sket, idet modparten først modtog det dagen efter.

Sagsøgte har bla. anført, at i det omfang påstanden indebærer et krav om stillingtagen til andre elementer end det rent dækningsmæssige, der er ubestridt, må hovedforhandlingen udsættes med henblik på gennemførelse af bevisførelse vedrørende spørgsmålet om årsagssammenhæng.

Sagsøgeren har hertil blandt andet anført, at der alene er tale om en korrektion, som en konsekvens af, at sagsøgte har gjort gældende , at den tidligere formulerede påstand var uklar, og at sagen skal afvises af den grund. For at imødegå afvisningspåstanden, har sagsøger nedlagt påstand om, at sagsøgte skal anerkende at forsikringen dækker. Dette har sagsøgte allerede anerkendt ved brev af 22. juni 2009 og 2. marts 2010 , men sagsøgte har efterfølgende gjort gældende at forsikringen alligevel ikke dækker på grund af forældelse. Den korrigerede påstand er formuleret, som teorien anbefaler at formulere en anerkendelsespåstand i denne type sager. Spørgsmålet om erstatningens størrelse, herunder spørgsmålet om berettigelsen af de enkelte poster i sagsøgers krav, skal ikke behandles under nærværende sag, idet sagsøger har valgt at henskyde dette i forhold til en senere sag.

Rettens bemærkninger og resultat til dette:

Processkriftet med den ændrede formulering af påstanden er indleveret til retten den 24. juni 2013 pr mail og er modtaget pr post den 25. juni 2013. Fristen for indlevering til retten inden forberedelsens slutning er derfor overholdt. Fristen i retsplejeloven om modtagelse af processkrifter mv vedrører rettens modtagelse, jf også Østre Landsrets dom gengivet i Ufr 2002.924.

Herefter og da sagsøgtes advokat har modtaget processkriftet den 25. juni 2013 , tillades det sagsøgeren at nedlægge den i processkriftet af 24. juni 2013 korrigerede påstand , idet bemærkes, at denne ikke efter de af sagsøgeren givne oplysninger medfører nogen ændring i bevisførelsen.

Rettens bemærkninger og dommens resultat:

Det følger af forældelseslovens § 2, stk. 4, at den 3 årige forældelsesfrist løber fra skadestidspunktet den 23. maj 2009.

Stævning er indleveret den 1. november 2012. For at kunne afbryde forældelse skal stævningens indhold sigte til at erhverve dom, der "fastslår fordringens eksistens og størrelse, og forfølger disse skridt inden for rimelig tid" jf. forældelseslovens § 16.

Forsikringsselskabet har allerede i juni 2009 anerkendt, at førerpladsforsikringen dækkede hans erstatningskrav efter erstatningsansvarsloven.

Retten finder ikke, at anerkendelsepåstanden i stævningen omfatter grundlaget for fordringen og dermed fordringens eksistens, ligesom indholdet i stævningen i øvrigt ikke har et indhold der gør, at sagsanlægget kan afbryde forældelse. Den ændring af påstanden, der blev foretaget i replikken af 6. februar 2013 og ved processkriftet af 24. juni 2013 opfylder af samme grund ej heller betingelserne for at kunne afbryde forældelse.

Den omstændighed, at forsikringsselskabet efter afvisningen af at betale yderligere erstatning efter anmodning fra skadelidtes advokat har forestået forelæggelse af sagen for Arbejdsskadestyrelsen efter erstatningsansvarslovens § 10 og i den forbindelse har forestået indhentelse af en af Arbejdsskadestyrelsen ønsket speciallægeerklæring mv, kan ikke i sig selv give sagsøgeren en berettiget forventning om, at man ikke ville gøre en eventuel indsigelse om forældelses gældende, ligesom dette ikke i sig selv kan begrunde, at forældelsefristen suspenderes.

Skadelidte har i hele forløbet været bistået af advokat, og retten finder ikke at denne med føje har kunnet have haft opfattelsen af, at der var indledt forhandlinger på en sådan måde som omhandlet i forældelseslovens § 21, stk.5.

Særligt for så vidt angår spørgsmålet om svie og smerte og tabt arbejdsfortjeneste, som forsikringsselskabet efterfølgende tilkendegav at man ville se på, når Arbejdsskadestyrelsens vurdering foreligger, bemærkes, at der ikke foreligger nogen oplysninger om, hvad et sådant krav måtte dreje sig om.

Efter bevisførelsen finder retten det således ikke godtgjort, at parterne har ført realitetsforhandlinger om skadelidtes krav inden forældelsesfristens udløb.

Iøvrigt bemærkes at retten ikke finder at en diskussion om de rejste spørgsmål er relevant, allerede fordi der ikke inden 1 år efter forsikrings-

selskabets klare tilkendegivelse i brevet af 6. juli 2012 om at kravet var forældet er anlagt en retssag med en påstand, der har afbrudt forældelsen.

Som følge af det anførte frifindes forsikringsselskabet.

Efter sagens udfald skal skadelidte betale sagsomkostninger til Forsikring som nedenfor anført. Retten har ved fastsættelsen af beløbet, der dækker udgiften til advokatbistand med tillæg af moms, lagt vægt på det til brug for beregningen af retsafgift oplyste om sagsgenstandens værdi på 342.760 kr og sagens karakter og omfang.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, Forsikring, frifindes.

Sagsøgeren, K, skal til Forsikring i sagsomkostninger inden 14 dage betale 27.500 kr.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8a

Marie M. Bojsen
Retsassessor

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Kolding, den 16. september 2013.

Julie Hansen, retsassistent